

RPW/13546/2015 P
Data: 2015-01-30

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Sekretarz Kolegium

KPK/KPO-0221-058/2014

Warszawa, dnia 29 stycznia 2015 r.

Pan
Mateusz Szczurek
Minister Finansów

panowi Ministrowi

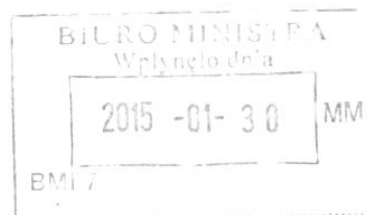
Stosownie do art. 57 i art. 61ª ust. 8 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.), przesyłam Panu Ministrowi uchwałę **Nr 1/2015** wraz z uzasadnieniem, podjętą przez Kolegium Najwyższej Izby Kontroli dnia 21 stycznia 2015 r. w sprawie zastrzeżeń zgłoszonych do wystąpienia pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli z dnia 30 października 2014 r. (Nr KBF-4114-003-01/2014), skierowanego po przeprowadzonej w Ministerstwie Finansów kontroli pn. „Egzekwowanie przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych”. Tym samym postępowanie odwoławcze w tej sprawie zostało zakończone.

W zał.:
Uchwała Nr 1/2015

z powodzeniem

SEKRETARZ KOLEGIUM
Najwyższa Izba Kontroli

Stanisław Jarosz

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Kolegium

Uchwała Nr 1/2015
Kolegium Najwyższej Izby Kontroli
z dnia 21 stycznia 2015 r.
w sprawie zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego

Na podstawie art. 23 ust. 4 oraz art. 57 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.) Kolegium Najwyższej Izby Kontroli – po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2015 r. zastrzeżeń zgłoszonych przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów do wystąpienia pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli z dnia 30 października 2014 r. (Nr KBF-4114-003-01/2014), skierowanego po przeprowadzonej w Ministerstwie Finansów kontroli pn. „Egzekwowanie przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych” - podjęło następującą

uchwałę:

zastrzeżenia z dnia 21 listopada 2014 r., zgłoszone przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów do wystąpienia pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli z dnia 30 października 2014 r. (Nr KBF-4114-003-01/2014), skierowanego po przeprowadzonej w Ministerstwie Finansów kontroli pn. „Egzekwowanie przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych” :

1) uwzględnia się w części:

- do fragmentu oceny ogólnej, w której wskazano, że Służba Celna nie zwalczała skutecznie nielegalnego reklamowania i organizowania zakładów wzajemnych poprzez sieć Internet oraz uczestnictwa polskich graczy w zawieraniu zakładów wzajemnych z firmami nieposiadającymi zezwolenia na prowadzenie takiej działalności. NIK podała, że istotny dla skutecznego działania organów Służby Celnej dokument pn. *Działania Służby Celnej w reakcji na ujawnienie w sieci Internet niedozwolonych treści hazardowych przechowywanych na serwerach krajowych hostingodawców* zatwierdzony został 26 czerwca 2014 r., tj. po prawie 3 latach od daty wejścia w życie nowelizacji ustawy o grach hazardowych. W okresie

objętym kontrolą nie wdrożono w całej Służbie Celnej procedury podejmowania czynności dowodowych o charakterze procesowym, dotyczących zabezpieczenia dowodu cyfrowego oraz procedury przeciwdziałania dokonywania transferów środków płatniczych związanych z nielegalnymi grami hazardowymi w sieci Internet (zastrzeżenie 1.),

- do ustalenia, że w okresie objętym kontrolą nie wdrożono w całej Służbie Celnej procedury podejmowania czynności dowodowych o charakterze procesowym, dotyczących zabezpieczenia dowodu cyfrowego (zastrzeżenie 3.),
- do ustalenia, że w 2014 r. wszczęto 750 postępowań przygotowawczych dotyczących uczestnictwa obywateli RP w zagranicznych grach losowych lub zagranicznych zakładach wzajemnych (zastrzeżenie 7.),

2) oddala się w pozostałym zakresie.

W związku z uwzględnieniem zastrzeżeń w zakresie wskazanym w pkt. 1 w wystąpieniu pokontrolnym wprowadza się następujące zmiany:

- a) na str. 2 w wierszu 7 od dołu, po wyrazach: „sieci Internet.” dodaje się fragment w brzmieniu: „NIK zauważa, że istnieją obiektywne trudności, które w istotny sposób uniemożliwiają skuteczność podejmowanych przez Służbę Celną działań oraz bariery prawne utrudniające ściganie organizatorów i uczestników nielegalnych zakładów wzajemnych w przypadku, gdy serwer, hostingodawca oraz abonent domeny znajdują się poza granicą RP lub gdy podmioty prowadzące działalność w zakresie zakładów wzajemnych mają siedzibę za granicą.”;
- b) na str. 2 w wierszach 9-10 od dołu, skreśla się wyrazy: „procedury podejmowania czynności dowodowych o charakterze procesowym, dotyczących zabezpieczenia dowodu cyfrowego oraz”;
- c) na str. 8 w wierszach 22-24 od góry, w miejsce zdania: „W 2014 r. wszczęto 750 postępowań przygotowawczych dotyczących uczestnictwa obywateli RP w zagranicznych grach losowych lub zagranicznych zakładach wzajemnych.” wpisuje się zdanie: „W 2014 r., według stanu na dzień 19 września 2014 r., w Urzędzie Celnym w Szczecinie wszczęto 750 postępowań przygotowawczych

dotyczących uczestnictwa obywateli RP w zagranicznych grach losowych lub zagranicznych zakładach wzajemnych.";

- d) na str. 10 w wierszach 1-2 od góry, w miejsce zdania: „Do zakończenia kontroli NIK, żadnej z dwóch wyżej wymienionych procedur nie wdrożono w Służbie Celnej.” wpisuje się: „Do zakończenia kontroli NIK, ostatnia z wymienionych wyżej procedur nie została wdrożona w Służbie Celnej.”.

SEKRETARZ KOLEGIUM
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

Stanisław JAROSZ

PRZEWODNICZĄCY KOLEGIUM
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

Krzysztof KWIATKOWSKI
PREZES NIK

UZASADNIENIE

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Budżetu i Finansów przeprowadziła w Ministerstwie Finansów (dalej: MF lub Ministerstwo) kontrolę pn. „Egzekwowanie przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych”.

Wyniki kontroli przedstawione zostały w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 30 października 2014 r., do którego w piśmie z dnia 21 listopada 2014 r. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów (dalej: Podsekretarz Stanu) zgłosił siedem zastrzeżeń.

Zastrzeżenie 1. dotyczyło fragmentu oceny ogólnej, w którym wskazano, że Służba Celna, pomimo podejmowanych działań nie zwalczała skutecznie nielegalnego reklamowania i organizowania zakładów wzajemnych poprzez sieć Internet oraz uczestnictwa polskich graczy w zawieraniu zakładów wzajemnych z firmami nieposiadającymi zezwolenia na prowadzenie takiej działalności. NIK podała, że istotny dla skutecznego działania organów Służby Celnej dokument pn. *Działania Służby Celnej w reakcji na ujawnienie w sieci Internet niedozwolonych treści hazardowych przechowywanych na serwerach krajowych hostingodawców* (dalej: *Działania Służby Celnej*) zatwierdzony został 26 czerwca 2014 r., tj. po prawie 3 latach od daty wejścia w życie nowelizacji¹ ustawy o grach hazardowych². W wystąpieniu wskazano, że w okresie objętym kontrolą nie wdrożono w całość

¹ Ustawa z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych i niektórych innych ustaw, która weszła w życie 14 lipca 2011 r. (Dz. U. z 2011 r., Nr 134, poz. 779).

² Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r., Dz. U. Nr 201, poz. 1540 ze zm.

Służbie Celnej procedury podejmowania czynności dowodowych o charakterze procesowym, dotyczących zabezpieczenia dowodu cyfrowego oraz procedury przeciwdziałania dokonywania transferów środków płatniczych związanych z nielegalnymi grami hazardowymi w sieci Internet (pkt II, str. 2 wystąpienia pokontrolnego).

W zastrzeżeniu Podsekretarz Stanu podniósł, że ocena kontrolowanej działalności zamieszczona w Części II wystąpienia pokontrolnego powinna być sumą (wypadkową) ocen częściowych. Zdaniem składającego zastrzeżenia lektura oceny ogólnej nie prowadzi do takiego wniosku. Podsekretarz Stanu zaznaczył, że w ocenach częściowych dotyczących działań legislacyjnych i zwalczania przez Służbę Celną nieprawidłowości na rynku gier hazardowych, wskazano zidentyfikowane przez NIK przyczyny nie w pełni skutecznych działań Służby Celnej, które co do istoty są niezależne od Służby Celnej i Ministerstwa Finansów. Zdaniem Podsekretarza Stanu NIK niesłusznie wiąże ocenę ogólną o skuteczności zwalczania nielegalnej działalności w Internecie z wdrożonymi bądź nie procedurami, które są dokumentami jedynie gromadzącymi i porządkującymi wypracowane w trakcie działalności dobre praktyki wynikające ze stosowania powszechnie obowiązujących przepisów. W zastrzeżeniu wyrażono stanowisko, że ocena ogólna powinna wskazywać na rzeczywiste, zidentyfikowane w toku kontroli przyczyny stwierdzonego stanu faktycznego.

Kolegium Najwyższej Izby Kontroli uwzględniło zastrzeżenie w części.

Odnosząc się do zarzutu niepowiązania oceny ogólnej z ocenami częściowymi zawartymi w wystąpieniu pokontrolnym należy zwrócić uwagę, że z treści ocen częściowych³ wynikają głównie dwa wnioski. Pierwszy, że egzekwowanie przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych w sieci Internet, bez zezwolenia, dotyczy najczęściej podmiotów mających siedziby poza granicami RP. Drugi wniosek wiąże się z oceną Izby o istnieniu obiektywnych trudności, które w istotny sposób uniemożliwiają skuteczność podejmowanych przez Służbę Celną działań oraz barier prawnych utrudniających ściganie organizatorów i uczestników nielegalnych zakładów wzajemnych w przypadku, gdy serwer, hostingodawca oraz abonent domeny znajdują się poza granicą RP lub gdy podmioty prowadzące omawianą działalność mają siedzibę za granicą. Zatem, z ocen częściowych wynika, że na skuteczność zwalczania nielegalnego reklamowania i organizowania zakładów wzajemnych poprzez sieć Internet oraz uczestnictwa polskich graczy

³ W ocenie częściowej dotyczącej obszaru: „Działania legislacyjne podejmowane w celu ograniczenia działań nielegalnych w obszarze objętym kontrolą” podano m.in., że wyniki kontroli wykazały istotne bariery prawne utrudniające ściganie organizatorów i uczestników nielegalnych zakładów wzajemnych: *W przypadku, gdy serwer, hostingodawca oraz abonent domeny znajdują się poza granicą RP nielegalne działania nie podlegają pod jurysdykcję państwa polskiego. Ponieważ w znaczącej części hosting z nielegalną reklamą gier hazardowych ma miejsce poza granicami RP uniemożliwia to organom Służby Celnej podjęcie szybkich i skutecznych działań. Bariery te występują również w obszarze zwalczania urządzania gier wzajemnych przez podmioty zagraniczne. W dalszej części ww. oceny częściowej wskazano, że wykonywanie ustawowych zadań Służby Celnej utrudnia brak środków prawnych umożliwiających podjęcie czynności wobec banków, których działalność jest wykorzystywana do dokonywania za ich pośrednictwem transakcji związanych z urządzaniem i prowadzeniem gier hazardowych wbrew przepisom ustawy* (str. 6 i 7 wyst. pokontr.).

W ocenie częściowej dotyczącej zwalczania nieprawidłowości na rynku gier hazardowych podano m.in. że organy Służby Celnej natrafiają na obiektywne trudności, które w istotny sposób uniemożliwiają skuteczność podejmowanych działań. *W przypadku konieczności egzekwowania przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych w sieci Internet, bez zezwolenia Ministra Finansów, istotnym jest to, że najczęściej są to podmioty mające siedziby poza granicami RP. Prowadzenie takich postępowań nie jest możliwe bez uzyskania pomocy prawnej państw, w których te przedsiębiorstwa mają siedzibę* (str. 11 wyst. pokontr.).

w nielegalnych zakładach ważny wpływ mają obiektywne trudności, a głównie niedostateczność obecnie obowiązujących rozwiązań prawnych. Ocena ogólna pomija przytoczone powyżej wnioski wynikające z ocen częściowych. Dlatego też w zakresie rozpatrywanej powyżej kwestii zastrzeżenie należało uznać za zasadne. W zastrzeżeniu Podsekretarz Stanu nie sprecyzował żądania w zakresie ewentualnych zmian w treści wystąpienia pokontrolnego. Biorąc jednak pod uwagę powyższe rozważania właściwe, zdaniem Kolegium NIK, będzie uzupełnienie oceny ogólnej o fragmenty ocen częściowych wskazujących na istotne powody braku wystarczającej skuteczności badanej działalności.

Kolejny podniesiony w zastrzeżeniu zarzut dotyczy niesłusznego w ocenie Podsekretarza Stanu powiązania przez NIK skuteczności zwalczania nielegalnej działalności w Internecie z wdrożonymi bądź nie procedurami, które jak wskazano w zastrzeżeniu, są dokumentami jedynie gromadzącymi i porządkującymi wypracowane w trakcie działalności dobre praktyki wynikające ze stosowania powszechnie obowiązujących przepisów. Należy zauważyć, że uwzględnienie zastrzeżenia w ww. części (i uzupełnienie oceny ogólnej o fragmenty ocen częściowych) sprawia, że zarzut powiązania skuteczności badanej działalności jedynie z niewdrożeniem stosownych procedur nie jest zasadny. Niezależnie od powyższego należy dodać, że NIK w ocenie opisowej wymienia również inne powody uzasadniające dokonaną ocenę, m.in. podejmowanie czynności kontrolnych wobec znacznej ilości podmiotów dopiero pod wpływem zawiadomień podmiotów zewnętrznych, osiągnięcie dopiero w 2014 r. rezultatów działań podejmowanych w sprawie uczestnictwa obywateli RP w zagranicznych grach hazardowych on-line, w tym w zakładach wzajemnych.

Z treści zastrzeżeń wynika również zarzut, że kwestii wdrożenia odpowiednich procedur nie można w ogóle wiązać ze skutecznością danej działalności ponieważ procedury są dokumentami jedynie gromadzącymi i porządkującymi wypracowane w trakcie działalności dobre praktyki. W ocenie Kolegium NIK, nie można jednak zawężać znaczenia procedur wewnętrznych tylko do powyższych funkcji. Ustalone procedury, wytyczne i inne tego typu dokumenty wewnętrzne tworzone są przede wszystkim „na przyszłość” i będąc dokumentami obowiązującymi mają wymiernie wpływać na jednolitość, szybkość, rzetelność i skuteczność działania organów Służby Celnej a więc mają wywierać rzeczywisty pozytywny wpływ na daną działalność. Kolegium NIK wskazuje, że dokumenty wewnętrzne w tym m.in. procedury wewnętrzne, instrukcje, wytyczne stanowią dokumentację systemu kontroli zarządczej⁴. Z kolei celem kontroli zarządczej, zgodnie z art. 68 ust. 2 pkt 2) ustawy o finansach publicznych⁵ jest zapewnienie m.in. skuteczności i efektywności działania.

Samo istnienie dokumentu wewnętrznego opisującego pewne procedury działania nie oznacza automatycznie, jak sugeruje również składający zastrzeżenia, poprawy skuteczności określonej działalności. Istotna jest faktyczna realizacja danych procedur, zakładając, że są one właściwe i sprzyjają osiągnięciu zamierzonych rezultatów działania. W zastrzeżeniu nie podano jednak żadnych argumentów i dowodów, że wymienione w pkt. II wystąpienia pokontrolnego procedury faktycznie były realizowane w Służbie Celnej przed ich formalnym wdrożeniem. Wykazanie tego mogłoby potwierdzać, że dokumenty określające omawiane procedury jedynie

⁴ Zob. pkt 10 Standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych określonych w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r., Nr 15 poz. 84).

⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r., Dz. U. 2013 r., poz. 885 ze zm.

gromadzą i porządkują wypracowane w trakcie działalności dobre praktyki. Z ustaleń kontroli wynika odmienny wniosek. Z treści pisma Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier z dnia 26 czerwca 2014 r. skierowanego do dyrektorów Izb Celnych, w którym zwrócono się z prośbą o podjęcie i wdrożenie działań w obszarze objętym dokumentem *Działania Służby Celnej* wynika, że omawiana procedura nie tylko gromadziła i porządkowała wypracowane w trakcie działalności dobre praktyki ale również wprowadzała nowe zasady i wytyczne⁶. Potwierdzeniem tego jest również okoliczność, że ww. procedura wpłynęła pozytywnie na przyspieszenie reakcji Służby Celnej na ujawnienie nielegalnych treści hazardowych w Internecie, co świadczy o wymiernym wpływie wdrożenia ww. procedury na omawianą działalność⁷.

Odnosząc się do procedury dotyczącej zabezpieczenia dowodu cyfrowego, właściwe działania w tym zakresie niewątpliwie mogą wpłynąć na skuteczność zwalczania nielegalnego hazardu w sieci Internet, zwłaszcza w przypadku wszczęcia i prowadzenia postępowania karno-skarbowego. Również wdrożenie procedury przeciwdziałania dokonywania transferów środków płatniczych związanych z nielegalnymi grami hazardowymi w sieci Internet ma znaczenie dla zwiększenia skuteczności ocenianej działalności. Taki wniosek wynika choćby z niekwestionowanej w zastrzeżeniu oceny, że wykonywanie ustawowych zadań Służby Celnej utrudnia brak środków prawnych umożliwiających podjęcie czynności wobec banków, których działalność jest wykorzystywana do dokonywania za ich pośrednictwem transakcji związanych z urządzaniem i prowadzeniem gier hazardowych wbrew przepisom ustawy.

Kolegium NIK zauważa, że w przyjętych na lata 2011 i 2012 *Planach działalności Ministra Finansów dla działów administracji rządowej: budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe*⁸ jednym z przyjętych celów było: „zwalczanie przestępstw i wykroczeń oraz ograniczenie nieprawidłowości w obszarach: (...) i gier hazardowych”. Jako najważniejsze zadanie służące realizacji tego celu podano wdrożenie systemu kontroli urządzania gier hazardowych. Jednym z elementów ww. systemu jest niewątpliwie wdrożenie właściwych procedur realizacji ww. celu. Zdaniem Kolegium NIK, ustalenia zawarte w ocenie ogólnej dotyczące późnego wdrożenia albo

⁶ Taki wniosek potwierdza również podana w zastrzeżeniach (str. 3, pkt 3) informacja, że „w związku z intensyfikacją działań kontrolnych zaszła potrzeba wsparcia wyspecjalizowanych jednostek (Izby Celne w Szczecinie i w Opolu) przez inne komórki Służby Celnej oraz potrzeba wdrożenia procedur ogólnopolskich, co nastąpiło w czerwcu 2014 r.” Powyższe współbrzmi z treścią procedury *Działania Służby Celnej* w której wynika, że wiele czynności, w tym zawiadomienie hostingodawcy o bezprawnych treściach, zabezpieczenie dowodu elektronicznego może być podejmowanych przez Naczelnika Urzędu Celnego właściwego miejscowo według siedziby hostingodawcy (pkt 4, 5 tej procedury, akta kontroli, str. 132). Powyższe okoliczności wskazują, że wprowadzono nowe zasady, choćby w zakresie nałożenia określonych zadań na inne jednostki Służby Celnej, niż ww. wyspecjalizowane dwie Izby Celne.

⁷ Z pisma Izby Celnej w Opolu z dnia 11 września 2014 r. wynika, że od kiedy zaczął obowiązywać dokument: *Działania Służby Celnej* czas pomiędzy ujawnieniem nielegalnych treści a zawiadomieniem właściwej komórki Służby Celnej o konieczności podjęcia działań w celu zablokowania do nich dostępu uległ skróceniu (akta kontroli przeprowadzonej w Izbie Celnej w Szczecinie, str. 627).

⁸ Jako miernik określający stopień realizacji tego celu wskazano udział stwierdzonych nieprawidłowości w obszarze gier hazardowych w stosunku do ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli w tym obszarze; planowaną wartość do osiągnięcia na koniec roku określono na $\geq 8\%$. Identyczny cel i miernik podano w planie na 2012 r. z tym, że planowaną wartość do osiągnięcia na koniec tego roku określono na $\geq 9\%$. W planach na 2013 r. i 2014 r. nie wyodrębniono ww. celu (źródło: <http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/finanse-publiczne/kontrola-zarzadcza-i-audit-wewnetrzny/kontrola-zarzadcza-w-resorcie-finansow/plany-dzialalnosci-sprawozdania-oswiadczenia/plany-dzialalnosci>).

niewdrożenia we wskazanym okresie określonych procedur miały znaczenie dla skuteczności ocenionej w wystąpieniu działalności.

Podsumowując Kolegium NIK uwzględniło zastrzeżenie w części dotyczącej niepowiązania oceny ogólnej z ocenami cząstkowymi zawartymi w wystąpieniu. Oddalono natomiast zastrzeżenie w pozostałej części.

Zastrzeżenie 2. odnosiło się do zawartej w wystąpieniu oceny skuteczności badanej działalności w kontekście przedmiotu kontroli i braku konkretnych instrumentów kontrolnych czy uprawnień.

W ocenie ogólnej Izba podała, że organy Służby Celnej w okresie objętym kontrolą przeprowadzały skuteczną kontrolę podmiotów posiadających zezwolenia na przyjmowanie zakładów wzajemnych za pośrednictwem sieci Internet oraz punktów naziemnych przyjmujących zakłady wzajemne. Niemniej zdaniem Izby, Służba Celna, pomimo podejmowanych działań, nie zwalczała skutecznie nielegalnego reklamowania i organizowania zakładów wzajemnych poprzez sieć Internet oraz uczestnictwa polskich graczy w zawieraniu zakładów wzajemnych z firmami nieposiadającymi zezwolenia na prowadzenie takiej działalności (pkt II, str. 2 wystąpienia pokontrolnego).

W zastrzeżeniu Podsekretarz Stanu wskazał, że w zakresie podstawowego przedmiotu kontroli (egzekwowanie przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych) działania Służby Celnej nie wzbudziły zastrzeżeń NIK, oprócz kwestii terminu wdrożenia niektórych procedur. W zastrzeżeniu podano, że przekazane Służbie Celnej przez ustawodawcę instrumenty są bezwzględnie stosowane z tym, że dotyczą osób i podmiotów mających swoją siedzibę i lokalizację w kraju.

Zdaniem składającego zastrzeżenia brak konkretnych instrumentów kontrolnych czy uprawnień jest sprawą całkowicie odrębną i nie można jej wiązać z oceną skuteczności realizacji posiadanych uprawnień. Dotyczy to w szczególności narzędzi umożliwiających utrudnianie dostępu do stron internetowych oferujących możliwość udziału w nielegalnych grach hazardowych. Podsekretarz Stanu zwrócił uwagę, że Ministerstwo Finansów w pakiecie rozwiązań regulujących rynek gier hazardowych wnioskowało o wprowadzenie możliwości blokowania stron internetowych, a Rada Ministrów w roku 2011 zastanawiała się nad możliwościami przeciwdziałania nielegalnym grom poprzez utrudnianie dostępu do niektórych usług oferowanych w sieci Internet. W zastrzeżeniu wskazano, że podniesione argumenty społeczne (swoboda dostępu do Internetu) przeważały nad argumentami o skuteczności takiego rozwiązania. Dyskusja ta powtórzyła się w roku 2012 w trakcie procesu uzgadniania umowy ACTA.

Kolegium Najwyższej Izby Kontroli oddaliło zastrzeżenie.

Zarzuty NIK, na co wskazano w ocenie ogólnej kontrolowanej działalności, dotyczą nie tylko kwestii procedur ale również podejmowania czynności kontrolnych wobec znacznej ilości podmiotów dopiero pod wpływem zawiadomień podmiotów zewnętrznych czy braku kompleksowych analiz zawierających informacje o hipotetycznej skali zjawiska nielegalnych zakładów wzajemnych. Nie sposób zatem zgodzić się z twierdzeniem Podsekretarza Stanu, że działania Służby Celnej w zakresie podstawowego przedmiotu kontroli określonego w tytule tej kontroli nie wzbudziły zastrzeżeń NIK, oprócz terminu wdrożenia niektórych procedur.

Zdaniem Podsekretarza Stanu brak konkretnych instrumentów kontrolnych czy uprawnień jest sprawą odrębną i nie można jej wiązać z oceną skuteczności realizacji posiadanych uprawnień. Kolegium NIK nie podzieliło takiej argumentacji wnoszącego zastrzeżenia. Skuteczność należy rozumieć jako osiągnięcie wyznaczonych celów, rezultatów. Celem w omawianej sprawie jest istotne ograniczenie nielegalnej działalności na rynku gier hazardowych, w tym zakładów wzajemnych⁹. Izba dokonała ogólnej oceny skuteczności ww. wskazanej działalności nie wyodrębniając skuteczności realizacji już posiadanych uprawnień. Na skuteczność wpływ ma zarówno wykorzystywanie obowiązujących uprawnień jak i brak konkretnych instrumentów prawnych (*de facto* uprawnień), co zostało zauważone w ocenach częściowych kontrolowanej działalności.

Podsekretarz Stanu wskazał, że Ministerstwo podejmowało próby wprowadzenia do porządku prawnego odpowiednich narzędzi umożliwiających utrudnianie dostępu do stron internetowych oferujących możliwość udziału w nielegalnych grach hazardowych. Odnosząc się do tej kwestii Kolegium NIK zauważa, że w wystąpieniu pokontrolnym Izba nie formułuje uwag co do działań legislacyjnych MF podejmowanych w celu ograniczenia nielegalnego prowadzenia zakładów wzajemnych. Niewątpliwie należy dostrzec zarówno trudności związane z wyborem właściwych rozwiązań prawnych dla skutecznego zwalczania nielegalnych zakładów wzajemnych jak i okoliczność, że ewentualne zmiany w porządku prawnym zależą przede wszystkim od władzy ustawodawczej. Niemniej jednak, głównie do kompetencji¹⁰ Ministra Finansów należy zainicjowanie ewentualnych działań legislacyjnych, których następstwem będzie zapewnienie właściwych instrumentów kontrolnych i uprawnień w omawianym zakresie.

W związku z powyższym Kolegium NIK zastrzeżenie oddaliło.

Zastrzeżenie 3. dotyczyło fragmentu oceny ogólnej kontrolowanej działalności, w którym stwierdzono, że istotny dla skutecznego działania organów Służby Celnej dokument *Działania Służby Celnej* zatwierdzony został 26 czerwca 2014 r., tj. po prawie 3 latach od daty wejścia w życie nowelizacji ustawy o grach hazardowych. Izba wskazała, że w okresie objętym kontrolą nie wdrożono w całej Służbie Celnej procedury podejmowania czynności dowodowych o charakterze procesowym, dotyczących zabezpieczenia dowodu cyfrowego oraz procedury przeciwdziałania dokonywania transferów środków płatniczych związanych z nielegalnymi grami hazardowymi w sieci Internet (pkt. II, str. 2 wystąpienia pokontrolnego).

W zastrzeżeniu Podsekretarz Stanu podniósł, że celem opracowywania i wdrażania procedur jest jedynie ujednolicenie przez organy trybu postępowania utrwalonego przepisami prawa oraz utrwalenie i rozpowszechnienie dobrych praktyk – nabytych przez Służbę Celną przez pierwsze lata pionierskiej działalności. Zdaniem składającego zastrzeżenia wdrożona procedura sama w sobie nie poprawia efektywności prowadzonej przez organ działalności i dlatego podniesienie kwestii wdrożenia po upływie prawie 3 lat od daty wejścia w życie

⁹ Zob. przypis nr 8.

¹⁰ Zgodnie z § 24 ust. 1 Uchwały Rady Ministrów Nr 190 z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin Pracy Rady Ministrów (M.P. z 2013 r., poz. 979), który wskazuje, że organ wnioskujący podejmuje prace nad projektem dokumentu rządowego, jeżeli opracowanie danego dokumentu wynika w szczególności m.in. z przyjętych strategii lub programów; dokonanych analiz i ocen stanu prawnego lub sytuacji społeczno-gospodarczej, w tym uwzględniających konsultacje zagadnień z danej dziedziny życia społeczno-gospodarczego.

ustawy hazardowej bądź niewdrożenia pozostałych procedur jest nieuzasadnione, zwłaszcza w kontekście skuteczności podejmowanych w tym okresie działań. W zastrzeżeniu podano, że podejmowane czynności dowodowe w zakresie niedozwolonych ustawą hazardową treści zamieszczanych w sieci Internet realizowane były, co do zasady, przez dwie wyznaczone w tych celach jednostki organizacyjne Służby Celnej, tj. Izby Celne w Opolu i Szczecinie, które posiadały wyspecjalizowane komórki organizacyjne, dysponowały odpowiednim przygotowaniem oraz posiadały - opracowane na potrzeby tych komórek - niezbędne opracowania. Składający zastrzeżenia wskazał, że w Izbie Celnej w Opolu wdrożono:

- *Procedurę postępowania komórek organizacyjnych IC Opole w sprawach dotyczących nielegalnego organizowania, urządzania, reklamy i promocji gier hazardowych w sieci Internet* (październik 2011 r.),
- dokument: *Tryb i zakres czynności przy przeprowadzaniu dowodów na potrzeby spraw karnych skarbowych dotyczących czynów zabronionych popełnionych w Internecie* (kwiecień 2013 r.),
- *Procedurę rozpoznawania, wykrywania, zapobiegania i zwalczania naruszenia zakazu reklamy i promocji gier hazardowych z wykorzystaniem Internetu* (lipiec 2013 r.).

Natomiast w Izbie Celnej w Szczecinie w lutym 2014 r. wdrożono *Procedurę zabezpieczania dowodu cyfrowego pozyskiwanego z sieci Internet*.

Podsekretarz Stanu wskazał, że w związku z intensyfikacją działań kontrolnych zaszła potrzeba wsparcia wspomnianych, wyspecjalizowanych jednostek przez inne komórki Służby Celnej oraz potrzeba wdrożenia procedur ogólnopolskich, co nastąpiło w czerwcu 2014 r.

Wnoszący zastrzeżenia poinformował, że procedura dotycząca gromadzenia oraz zabezpieczania materiałów pozyskiwanych z sieci Internet została opracowana i przekazana do stosowania w trakcie trwania kontroli NIK w dniu 21 lipca 2014 r.

Kolegium Najwyższej Izby Kontroli uwzględniło zastrzeżenie w części.

Argumenty podniesione w początkowym fragmencie zastrzeżenia są tożsame z częścią argumentacji zawartej w zastrzeżeniu nr 1, które w zakresie dotyczącym znaczenia wdrożenia odpowiednich procedur dla skuteczności kontrolowanej działalności zostało oddalone.

Zawarte w zastrzeżeniu informacje i argumenty nie podważają ustalenia NIK, że w okresie objętym kontrolą nie wdrożono w całej Służbie Celnej procedury przeciwdziałania dokonywania transferów środków płatniczych związanych z nielegalnymi grami hazardowymi w sieci Internet. Wnoszący zastrzeżenia kwestionuje natomiast ustalenie Izby dotyczące procedury zabezpieczenia dowodu cyfrowego.

Zdaniem Podsekretarza Stanu podejmowane czynności dowodowe w zakresie niedozwolonych ustawą hazardową treści zamieszczanych w sieci Internet realizowane były, co do zasady, przez dwie wyznaczone w tych celach jednostki organizacyjne, w tym Izbę Celną w Szczecinie, w której w lutym 2014 r. wdrożono *Procedurę zabezpieczania dowodu cyfrowego pozyskiwanego z sieci Internet*. Ponadto składający zastrzeżenia poinformował, że procedura dotycząca gromadzenia oraz zabezpieczania materiałów pozyskiwanych z sieci Internet została opracowana i przekazana do stosowania w trakcie trwania kontroli NIK w dniu 21 lipca 2014 r. Należy podkreślić, że informacja o fakcie wdrożenia w całej Służbie Celnej ww. procedury nie została przekazana

kontrolerom w trakcie kontroli w Ministerstwie Finansów. Okoliczność ta podniesiona została przez Podsekretarza Stanu dopiero na etapie składania zastrzeżeń.

Zgodnie z procedurą *Działania Służby Celnej*, wdrożoną w tym organie z dniem 26 czerwca 2014 r., „Naczelnik Urzędu Skarbowego właściwy miejscowo wg siedziby hostingodawcy w sytuacji niezastosowania się hostingodawcy do urzędowego zawiadomienia, dokonuje zabezpieczenia bezprawnych treści jako dowodu elektronicznego zgodnie z procedurą zabezpieczania dowodu cyfrowego pozyskiwanego w sieci Internet lub występuje do GZ ds. e-kontroli z wnioskiem o zabezpieczenie materiału dowodowego (...)”¹¹. Tak więc, w okresie objętym kontrolą NIK, w dokumencie obowiązującym w całej Służbie Celnej wskazano, że zabezpieczenie dowodu cyfrowego odbywa się według określonej procedury, która jednak, jak wynika z podanych w zastrzeżeniu informacji, wdrożona została w tym czasie jedynie w Izbie Celnej w Szczecinie. Niemniej jednak powyższe okoliczności pozwalają na uznanie, że określona procedura zabezpieczania dowodu cyfrowego powinna funkcjonować w całej Służbie Celnej od czasu stosowania opracowania *Działania Służby Celnej*, tak jak to miało miejsce w Izbie Celnej w Szczecinie.

Niezależnie od ww. okoliczności, wobec informacji podanej w zastrzeżeniu, należy uznać, że zawarte w ocenie ogólnej ustalenie, odnoszące się do procedury zabezpieczenia dowodu cyfrowego nie znajduje wystarczającego potwierdzenia w okolicznościach faktycznych sprawy. Tym samym Kolegium NIK uwzględniło zastrzeżenie w części dotyczącej ustalenia, że w okresie objętym kontrolą nie wdrożono w całej Służbie Celnej procedury podejmowania czynności dowodowych o charakterze procesowym, dotyczących zabezpieczenia dowodu cyfrowego. W pozostałym zakresie zastrzeżenie oddalono.

Zastrzeżenie 4. dotyczyło fragmentu oceny ogólnej, w którym podano, że „w okresie 2012-2014 r. znacząco wzrosła liczba zidentyfikowanych przez Służbę Celną podmiotów zagranicznych urządzających nielegalne gry hazardowe (z 86 podmiotów do 156 podmiotów)¹², co wskazuje na utrzymywanie się zjawiska szarej strefy w tym obszarze.” (pkt. II, str. 2 i 3 wystąpienia pokontrolnego).

W zastrzeżeniu Podsekretarz Stanu stwierdził, że ocena o utrzymywaniu się zjawiska szarej strefy jest niezasadna. Zdaniem składającego zastrzeżenia nie można ze wskazanych danych wnosić o zmianach bądź rozmiarach szarej strefy, a jedynie o poprawie wykrywalności przez Służbę Celną tego zjawiska, która jest wynikiem doskonalenia kompetencji i zgromadzonych doświadczeń oraz wdrażaniem nowych rozwiązań wykorzystywanych do monitorowania przestrzeni elektronicznej w obszarze gier hazardowych.

Kolegium Najwyższej Izby Kontroli oddaliło zastrzeżenie.

Zdaniem Kolegium NIK bezspornym jest, że zidentyfikowanie 86 podmiotów zagranicznych urządzających nielegalne gry hazardowe wskazuje na istnienie szarej strefy w tym obszarze. Tym bardziej istnienie szarej strefy potwierdza ustalenie większej liczby takich podmiotów. Kolegium NIK uważa, że ocena zawarta w wystąpieniu o utrzymywaniu się szarej strefy ww. obszarze jest więc zasadna. Zwiększenie liczby zidentyfikowanych przez

¹¹ Pkt 5 procedury *Działania Służby Celnej*, akta kontroli, str.132.

¹² Służba Celna gromadzi dane w zakresie ogółu nielegalnych usług oferowanych na rynku gier hazardowych on-line. Pismo Izby Celnej w Opolu z dnia 11 września 2014 r. (380000-IAWR-0707-15/2014).

Służbę Celną podmiotów zagranicznych może też świadczyć o poprawie wykrywalności przez Służbę Celną tego zjawiska. Jednak wniosek taki nie jest sprzeczny z oceną dokonaną przez NIK i nie podważa jej prawdziwości.

Zastrzeżenie 5. dotyczyło fragmentu oceny ogólnej, w którym wskazano, że „Służba Celna nie posiadała kompleksowych analiz zawierających informacje o hipotetycznej skali zjawiska nielegalnych zakładów wzajemnych urządzanych za pośrednictwem sieci Internet oraz o skutkach finansowych dla budżetu państwa.” (pkt II, str. 3 wystąpienia pokontrolnego).

W zastrzeżeniu Podsekretarz Stanu stwierdził, że ww. ocena jest niezasadna. Zdaniem składającego zastrzeżenia nie można bowiem określać i szacować skutków finansowych dla budżetu z tytułu, co do zasady, nielegalnego urządzania gier hazardowych, tak jak nie określa się skutków finansowych dla budżetu z tytułu zakazanego handlu narkotykami czy prostytutkami. W zastrzeżeniu podano, że podejmowane w tym zakresie w ostatnim czasie badania GUS mają na celu oszacowanie globalnego wpływu tych stref na gospodarkę narodową, a nie szacowanie potencjalnych przychodów budżetu.

Podsekretarz Stanu wskazał, że Służba Celna identyfikowała zjawisko szarej strefy w aspekcie jego charakteru oraz rozmiaru poprzez zdefiniowane wskaźniki ryzyka i w tym celu opracowane zostały poniższe analizy:

- analiza ryzyka typu strategicznego: *Przedstawienie występowania zjawiska urządzania, organizowania, reklamy i promocji gier hazardowych w sieci Internet, jako najszybciej rozwijającego się segmentu całego rynku gier hazardowych, a także identyfikacja zmian po wejściu w życie nowelizacji ustawy o grach hazardowych (czerwiec 2013 r.),*
- analiza ryzyka typu taktycznego: *Identyfikacja domen internetowych i tendencji w zakresie urządzania/pośrednictwa, reklamy i promocji gier hazardowych w sieci Internet. Przypadki udziału w nielegalnej reklamie osób znanych z mediów, celebrytów (listopad 2013 r.),*
- analiza ryzyka typu taktycznego: *Identyfikacja domen internetowych oraz występujące tendencje w zakresie urządzania/pośrednictwa, reklamy i promocji gier hazardowych w sieci Internet oraz ustalenia podmiotów/osób zarządzających i reklamujących te gry (marzec 2014 r.).*

Zdaniem składającego zastrzeżenia ocena NIK dotycząca braku kompleksowych analiz, nie znajduje uzasadnienia w istniejącym stanie faktycznym i prawnym dotyczącym możliwości Służby Celnej.

Kolegium Najwyższej Izby Kontroli oddaliło zastrzeżenie.

Identyfikacja zjawiska szarej strefy w hazardzie internetowym, poznanie jego skali a także potencjalnych skutków, jest ważnym elementem strategii przeciwdziałania nielegalnemu urządzaniu zakładów wzajemnych. Służba Celna do tej pory nie sporządziła takich analiz. Fakt ten znajduje potwierdzenie w piśmie Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier w MF z dnia 19 września 2014 r., w którym podano, że: „Jedynym dokumentem, w którym przedstawiono informację o hipotetycznej skali zjawiska nielegalnych zakładów wzajemnych urządzanych za pośrednictwem sieci Internet oraz ewentualne skutki dla budżetu państwa jest raport firmy Roland Berger Strategy Consultants Sp. z o.o. pn. *Ocena rynku internetowych gier losowych w Polsce wpływ ekonomiczny i społeczny* opracowany na zlecenie klientów, którymi były podmioty urządzające zakłady wzajemne

w sieci Internet¹³. Wymienione w zastrzeżeniu analizy ryzyka typu strategicznego i taktycznego nie wskazują na finansowe rozmiary nielegalnej działalności. Nie można też przyjąć stanowiska składającego zastrzeżenie, że niemożliwe jest oszacowanie skutków finansowych dla budżetu z tytułu, nielegalnego urządzania gier hazardowych (podobnie jak nie określa się skutków finansowych dla budżetu z tytułu zakazanego handlu narkotykami czy prostytutkami). Istotna, w kontekście omawianego zagadnienia, różnica między ww. zjawiskami jest taka, że polskie ustawodawstwo dopuszcza legalne urządzenie gier hazardowych. Budżet państwa nie uzyskuje zatem należnych dochodów z tytułu urządzania w sposób nielegalny zakładów wzajemnych a które mogłyby uzyskać, gdyby te zakłady prowadzone były w sposób zgodny z prawem. Oszacowanie ww. zjawiska jest możliwe (czego dowodzi ww. raport) oraz celowe. Znając szacunkową skalę zjawiska nielegalnego hazardu (i porównując ją do skali legalnego hazardu) można oszacować skutki finansowe tego zjawiska (w tym nielegalnych zakładów wzajemnych urządzanych przez Internet) dla budżetu. Jednym z dowodów pomocnych przy dokonywaniu takich szacunków, na co wskazywano w toku kontroli¹⁴, są informacje o przepływie środków finansowych pomiędzy graczami – obywatelami RP a zagranicznymi podmiotami nielegalnie oferującymi w dostępnej w Polsce sieci Internet. Znaczenie dokonywania wskazanych szacunków dostrzega również Minister Finansów. W załączniku¹⁵ do „Strategii działania Służby Celnej na lata 2014-2020”¹⁶, dla celu strategicznego 3.1. „Zmniejszenie udziału (...), oraz nielegalnego hazardu na rynku” przewidziano jako miernik jego realizacji pomiar wielkości tzw. szarej strefy w obszarze gier hazardowych. Miernik zdefiniowano jako procentowy udział tzw. szarej strefy w całym rynku gier hazardowych. Przyjęto założenie, że dwukrotnie w ciągu roku sporządzane będą raporty o procentowym udziale tzw. szarej strefy w całym rynku gier hazardowych.

Na marginesie warto dodać, że celowość badania wielkości omawianego zjawiska przez MF i Służbę Celną może uzasadnić również okoliczność, że nielegalny hazard (obok nielegalnego handlu paliwami) to najbardziej istotny element szarej strefy, który nie jest objęty szacunkami przez GUS¹⁷.

W związku z powyższym Kolegium NIK oddaliło zastrzeżenie.

Zastrzeżenie 6. dotyczyło wniosku pokontrolnego NIK o „rozważenie opracowania analizy rozmiarów nielegalnych działań w obszarze urządzania i reklamowania zakładów wzajemnych w sieci Internet” (pkt IV., str. 12 wystąpienia pokontrolnego).

W zastrzeżeniu Podsekretarz Stanu zwrócił uwagę na potrzebę sprecyzowania ww. wniosku. Składający zastrzeżenia wskazał, że Służba Celną monitoruje sieć Internet, identyfikując działalność niezgodną z przepisami

¹³ akta kontroli, str. 329.

¹⁴ W piśmie Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier w MF z dnia 11 września 2014 r. wskazano, że dokumentację, która może przybliżyć skalę ewentualnych skutków dla budżetu państwa stanowią przekazane materiały operacyjne policji obejmujące informacje o przepływie środków finansowych pomiędzy graczami – obywatelami RP a zagranicznymi podmiotami (akta kontroli, str. 329, 330).

¹⁵ Zestawienie celów strategicznych i mierników ich realizacji stanowi załącznik nr 1 do ww. Strategii.

¹⁶ Strategia stanowi załącznik do Zarządzenia nr 50 Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2013 r., niepubl.; źródło: <http://www.mf.gov.pl/documents/764034/928139/zarządzenie+nr+50+MF+w+sprawie+Strategii.pdf>

¹⁷ Zob. raport pn. „Szara Strefa w polskiej gospodarce”, opracowany przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową (K. Łapiński, M. Peterlik, B. Wyżnikiewicz) z kwietnia 2014 r., str. 23; źródło: <http://www.ibnrg.pl/Media/Files/Szara-Strefa-Raport-IBnGR>.

ustawy o grach hazardowych i w konsekwencji podejmuje adekwatne działania. Zdaniem Podsekretarza Stanu brak prawnych możliwości gromadzenia wiarygodnych informacji o obrotach podmiotów zagranicznych nielegalnie zarządzających na terenie RP zakłady wzajemne oraz skali uczestnictwa obywateli polskich w niedozwolonych grach hazardowych w sieci Internet skutkuje ograniczeniami w możliwościach kompleksowej realizacji wniosku NIK. W zastrzeżeniu podano, że analizy rozmiarów rynku nielegalnych gier hazardowych oferowanych przez Internet z wykorzystaniem uprawnień gromadzenia informacji przez Służbę Celną są już opracowywane od 2013 r. przez Grupę Zadaniową ds. e-kontroli umiejscowioną w Izbie Celnej w Opolu.

Kolegium Najwyższej Izby Kontroli oddaliło zastrzeżenie.

Kwestionowany wniosek pokontrolny wiąże się z ustaleniem NIK, że Służba Celna nie posiadała kompleksowych analiz zawierających informacje o hipotetycznej skali zjawiska nielegalnych zakładów wzajemnych zarządzanych za pośrednictwem sieci Internet, co było przedmiotem zastrzeżenia nr 5. Argumenty wskazane w uzasadnieniu poprzedniego zastrzeżenia potwierdzają zasadność kwestionowanego wniosku pokontrolnego. Wskazane przez Podsekretarza Stanu trudności w gromadzeniu wiarygodnych informacji nie uniemożliwiają „opracowania analizy rozmiarów nielegalnych działań”. Zrozumiałe jest, że taka analiza, odnosząca się do działań nielegalnych, w pewnym stopniu będzie oparta na danych szacunkowych, a nie tylko na w pełni wiarygodnych informacjach.

Wnoszący zastrzeżenia wskazał, że analizy rozmiarów rynku nielegalnych gier hazardowych oferowanych przez Internet są już opracowywane od 2013 r. przez Grupę Zadaniową ds. e-kontroli umiejscowioną w Izbie Celnej w Opolu. W zastrzeżeniu nie podano jednak dowodów na tę okoliczność. Z kolei wymienione w zastrzeżeniu nr 5 analizy ryzyka¹⁸ nie stanowią odrębnej całościowej analizy dotyczącej rozmiarów ww. zjawiska. Z ustaleń kontroli wynika okoliczność, że w Ministerstwie Finansów nie opracowano dokumentu, zawierającego informacje o hipotetycznej skali zjawiska nielegalnych zakładów wzajemnych zarządzanych za pośrednictwem sieci Internet. Jedynym takim dokumentem, według złożonych wyjaśnień¹⁹ jest raport firmy Roland Berger Strategy Consultants Sp. z o.o.

Wobec powyższego Kolegium NIK uznało, że nie ma potrzeby doprecyzowania kwestionowanego wniosku i oddaliło zastrzeżenie.

Zastrzeżenie 7. dotyczyło ustalenia, że „w 2014 r. wszczęto 750 postępowań przygotowawczych dotyczących uczestnictwa obywateli RP w zagranicznych grach losowych lub zagranicznych zakładach wzajemnych.” (pkt III.2, str. 8 wystąpienia pokontrolnego).

W zastrzeżeniu Podsekretarz Stanu zwrócił uwagę, że poczynając od dnia 27 marca do dnia 30 września 2014 r. wszczęto 910 postępowań przygotowawczych dotyczących uczestnictwa obywateli RP w zagranicznych grach losowych lub zagranicznych zakładach wzajemnych.

Kolegium Najwyższej Izby Kontroli uwzględniło zastrzeżenie w części.

¹⁸ Wymienione również w wyjaśnieniach z dnia 23 sierpnia 2014 r. oraz z dnia 19 września 2014 r. (pisma Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier w MF) w odpowiedzi na pytanie kontrolera czy w latach 2010 r. – I poł. 2014 r. szacowana była skala zjawiska nielegalnych zakładów wzajemnych zarządzanych za pośrednictwem sieci Internet (akta kontroli, str. 261, 317, 328).

¹⁹ Pismo Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier w MF z dnia 19 września 2014 r., akta kontroli, str. 329.

W wystąpieniu pokontrolnym wykorzystano dane zebrane w trakcie kontroli przeprowadzonej w okresie od dnia 26 czerwca do dnia 19 września 2014 r., w Izbie Celnej w Szczecinie, która była drugą poza Ministerstwem Finansów jednostką kontrolowaną. Z zebranych w trakcie tej kontroli danych wynika, że do dnia 19 września 2014 r. w Urzędzie Celnym w Szczecinie wszczęto 750 postępowań przygotowawczych dotyczących uczestnictwa obywateli RP w zagranicznych grach losowych lub zakładach wzajemnych²⁰. Do zakończenia kontroli kontrolerom NIK nie przedstawiono innych danych.

W związku z powyższym zasadne jest doprecyzowanie kwestionowanego ustalenia poprzez wskazanie, że podane dane dotyczą stanu na dzień 19 września 2014 r. Tym samym zastrzeżenie uwzględniono w części.

Oczywista omyłka pisarska we wskazanej na stronie 3 wystąpienia pokontrolnego (w wierszu 11 od dołu) dacie 14 lipca 2014 r. – powinno być: 14 lipca 2011 r. – zostanie sprostowana w trybie art. 35c ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli.

Mając powyższe na uwadze, Kolegium NIK orzekło jak w sentencji uchwały.

Od uchwały odwołanie nie przysługuje.

SEKRETARZ KOLEGIUM
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

Stanisław JAROSZ

PRZEWODNICZĄCY KOLEGIUM
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

Krzysztof KWIATKOWSKI
PREZES NIK

²⁰ Akta kontroli przeprowadzonej w Izbie Celnej w Szczecinie, str. 638.